

Otázka: Finanční analýza (FA)

Předmět: Ekonomie

Přidal(a): Shamanka

FA = metoda založena na rozboru a hodnocení úrovně hospodaření a finanční situace podniku

Jde o hodnocení minulosti, současnosti a předpokládaného budoucího finančního hospodaření

- Zkoumá strukturu podnikových aktiv. Kvalitu a intenzitu jejich využívají způsob jejich financování, solventnosti, likvidity a další rysy finančního života podniku.

Umožňuje:

1. zhodnotit současnou finanční situaci
2. stanovit předpoklad budoucího vývoje
3. odhalit silné a slabé stránky hospodaření

3 základní etapy FA:

1. výpočet ukazatelů FA

2. srovnání a hodnocení jednotlivých ukazatelů
3. identifikace příčin nežádoucího vývoje

Techniky srovnávání ukazatelů:

1. srovnávání v čase = **trendová analýza** = porovnání ukazatelů téhož podniku v několika obdobích (v časových řadách)
2. srovnání v prostoru = **komparativní analýza** = porovnání poměrových ukazatelů firmy s jinými podniky ve stejném odvětví
3. srovnání s plánem = skutečnost s plánem
4. srovnání na základě expertních zkušeností = finanční experti srovnávají ukazatele dle jejich subjektivních představ o hodnotách

Uživatelé výsledků FA:

- a) interní = management firmy, zaměstnanci, odbory
- b) externí = banky, obchodní partneři, státní instituce (finanční úřady)

Zdroje FA = účetní výkazy

- a) rozvaha
- b) výkaz zisku a ztrát

c) výkaz cash flow

Rozvaha = přehled majetku firmy a zdrojů krytí k určitému datu - AKTIVA = PASIVA

(majetek) = (zdroje)

Sestavuje se na počátku (počáteční) a na konci (konečná) účetního období

Majetek firmy podle druhů (co máme) - AKTIVA.

Zdroje financování podniku

A) Vlastní

- **Zisk**

- Jedná se o nejběžnější zdroj financování.
- Firma podnikáním vydělává, ale vyprodukovaný zdaněný zisk si majitelé ponechají pro osobní spotřebu, nebo jej reinvestují – ponechají ve firmě k rozšíření podnikání. Tento proces můžeme označit pojmem **akumulace kapitálu**. Firma se rozrůstá, vydělává více a celý koloběh akumulace se může pokračovat.
- Ze zisku lze financovat oběžný majetek.
- Zisk může sloužit i jako rezerva pro horší doby.
- Běžná **míra zisku** (poměr mezi vyprodukovaným ziskem a kapitálem nezbytným k jeho získání) je závislá na mnoha faktorech → větší zisky jsou dosahovány u expandujících

trhů, také závisí na etapě hospodářského cyklu, ve kterém se daná ekonomika právě nachází (v období krizí budou zisky podstatně menší než v období konjunktury.

- Pokud si představíte, jakého zisku může u nás firma ročně dosahovat, tento zisk zdaníte a odečtete znehodnocení vlivem inflace, bude akumulace kapitálu dosti obtížnou a zdoluhavou cestou růstu firmy.
- Využití zisku je tedy mnohostranné.

• Odpisy

- Mají dvojí **funkci → nákladovou a zdrojovou.**
- S výjimkou roku pořízení dlouhodobého majetku představují odpisy pro firmu náklad, který firmu v daném účetním období nestál firmu ani korunu. Firma tedy má náklady, ale peníze jí zůstávají a navíc má i nižší daň z příjmu. Vytváří si tedy **zdroje pro další investice.**
- Odpisy vytváří ve firmě podmínky pro obnovu investic (starý zdroj postupně odepíše a natvoří si tedy zdroj na nákup nového zdroje) – zásadně by tedy měly krýt **dlouhodobé** potřeby **financování.**

• Vklady vlastníků firmy

- Podle právní formy firmy mohou mít tyto vklady různou podobu – u akciové společnosti mají formu nákupu emitovaných akcií, u družstva hovoříme o vkladech členů apod.
- Všechny tyto formy mají za úkol zajistit **základní kapitál** pro firmu, který bude firmě **dlouhodobě zisky** a vlastníkům podíly na těchto ziscích. Z tohoto hlediska by mělo jít o **finance dlouhodobé.**

- **Vklady tichého společníka**

- Viz smlouva o tichém společníkovi.
- Podle charakteru vkladu se jedná většinou o zdroj financování střednědobý, smlouvou může být určen jako zdroj časově omezený.

- **Ostatní vlastní zdroje**

- Firma např. může **odprodávat nepotřebné zásoby, nepotřebné stroje a budovy.**
- Tato forma však bývá pro firmu ztrátová a de facto vede ke zmenšování majetku firmy.
- Správně by měla firma na tyto nepotřebné zásoby vytvářet tzv. opravné položky (snížit účetní hodnotu), protože reálná hodnota těchto zásob dosažitelná na trhu je už nižší než původní účetní hodnota a účetnictví, není-li takto upraveno, neplní funkci objektivního obrazu o stavu majetku firmy.

B) Cizí

Proč používat cizí zdroje?

- Když nemáme dostatek vlastních zdrojů.
- Cizí zdroje (kapitál) může být levnější než vlastní (dividendy).
- Úrok z úvěru je nákladem firmy, snižuje daň z příjmu.

Proč nevyužívat cizí zdroje?

- Cizí zvyšují zadluženost a snižují stabilitu firmy.
- Vyšší podíl cizího kapitálu snižuje důvěru věřitelů.

• **Zákonné rezervy**

- Rezervy řadíme mezi cizí zdroje (byť je vytváříme z vlastních peněz), protože tyto finance ukládáme bokem k předem určenému účelu budoucího použití

tyto peníze neprocházejí zdaněním daní z příjmu (účetně se chovají jako náklad).

- Je to jedna z forem financování dlouhodobého majetku.

• **Závazky vůči zaměstnancům**

- Firma je trvale v dlužnickém vztahu ke svým zaměstnancům, protože ti pracují a vytvářejí firmě hodnoty, ale firma jim platí mzdu až s měsíčním zpožděním.

• **Závazky vůči státu a institucím sociálního zabezpečení**

- dvě nejdůležitější daně (DPH a daň z příjmu) platí firma státu zpětně za určité období. U DPH se jedná o **období čtvrt roku nebo měsíc, a daně z příjmu se jedná o období jednoho zdaňovacího období** na podání daňového přiznání.

- Taktéž sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců je odváděno zpětně a tedy legální formou dočasného bezúročného úvěru. Ovšem pouze do doby splatnosti závazků.

• **Dodavatelský úvěr**

- Jeden z nejběžnějších cizích zdrojů financování firmy.
- Vzniká při dodavatelsko odběratelských vztazích, kdy dodavatel umožní odběrateli uhradit fakturu s určitou dobou splatnosti.
- Pro dodavatele je poskytnutí delší doby splatnosti důležitým trumfem v konkurenčním boji.

• **Zálohy odběratelům**

- Zdroj bezúročného financování, tento zdroj nepodléhá zdanění z přidané hodnoty.
- Podstata spočívá v tom, že odběratel při objednání zboží uhradí dopředu zálohu.

• **Bankovní úvěry**

- **Standardní cizí zdroj.**
- Podstatou je půjčování si úvěrů za úroky, které jsou vyšší než úroky co banka platí svým věřitelům, od kterých si peníze půjčuje.
- Banky jsou vlastně specializovanými firmami zajišťující umístování finančního kapitálu.

- Úvěry jsou **krátkodobé** nebo **dlouhodobé**.

- **Nebankovní úvěry**

- Ne každá firma je schopna splnit tvrdé podmínky bank při poskytování úvěrů.

- Je tu možnost půjčit si peníze od nebankovních subjektů a za **výrazně vyšší úroky** než u bank.

- **Dotace a dary**

- Okrajový zdroj vytancování.

- **Emise cenných papírů**

- Vydání směnky (vlastní nebo cizí) bývá zdrojem krátkodobým, protože u směnek je typická doba splatnosti do jednoho roku.

- Vydávání dluhopisů je naopak dlouhodobý zdroj.

- Emise obligací jsou nadějný zdroj dlouhodobého financování (ovšem při pohledu do burzovních novin zjistíme že se s nimi téměř neobchoduje.

- Obchody s dluhopisy tedy probíhají většinou mezi velkými investory (fondy, banky) a ve velkých objemech.

- Emise obligací v objemu méně než 500 milionů korun je pro to u nás prakticky neobchodovatelná.

• Závazky vůči podnikům ve skupině

- V hospodářské praxi je běžné, že firmy bývají spolu kapitálově propojené (vzájemným vlastnictvím podílů či akcií) do větších celků.
- Získáním většího podílu ve firmě se stává majitel (druhá firma) významným vlastníkem s velkým vlivem na rozhodování v podniku.
- Takto vznikají velká seskupení zvaná holdingy, s centrálním řízením a možnostmi kompenzovat ztráty zúčastněných firem a komutovat kapitál na velké projekty.
- Financování takovýchto skupin je státem velmi ostře sledované, protože nekontrolovaným přeléváním peněz může docházet k daňovým únikům (někdy i poškozování třetích stran).
- V Čechách se toto nazývá „*tunelování*“.

• Leasing

- Pronájem výrobních prostředků nebo výrobků dlouhodobé spotřeby za sjednané nájemné buď na určité období, nebo na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou.
- Součástí těchto smluv, které jsou určitým druhem smlouvy nájemní, bývá zpravidla i dohoda o koupi pronajaté věci resp. o zajištění přednostního práva na koupi pronajaté věci.
- Leasingové splátky jsou plně uznatelnými daňovými náklady.

Druhy leasingu:

1) Finanční leasing

Je založený na dlouhodobém pronájmu kapitálového statku se všemi riziky a výnosy. Za finanční leasing se označuje pronájem s pevně stanovenou základní nájemní dobou, během níž nesmí žádná ze smluvních stran smlouvu vypovědět. Je-li pronajímatelem specializovaná leasingová společnost, potom jde o tzv. finanční leasing.

2) Operativní leasing

Se považuje ten, kdy doba platnosti smlouvy o pronájmu není pevně stanovena a strany ji mohou (při dodržení příslušné lhůty) kdykoli vypovědět. Pronajímatel se nadále chová jako vlastník, udržuje, opravuje a nese případná rizika. Je-li pronajímatelem přímo výrobce, jde o tzv. operační leasing.

3) Zpětný leasing

Předpokládá se, že majitelem ještě před započítáním leasingové operace je zpravidla podnikatel nebo soukromá osoba, která si PL

koupí od výrobce nebo dodavatele. Leasingová společnost (LS) od zájemce o leasing na začátku ZL předmět odkoupí a připojí mu finanční prostředky za koupi. Odhad ceny se řídí soudním znaleckým posudkem.

Výkaz zisku a ztrát (výsledovka) = údaje o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření firmy za sledované období

Uspořádání:

1. provozní výsledek hospodaření
2. finanční výsledek hospodaření
3. výsledek hospodaření za běžnou činnost
4. mimořádný výsledek hospodaření
5. výsledek hospodaření za účetní období

Náklady

Fixní

Variabilní – proporcionální, nadproporcionální, podproporcionální

Provozní

Finanční

Mimořádné

Přímé - na kalkulační jednici (kalkulační vzorec)

Nepřímé

Výnosy

Provozní

Finanční

Mimořádné

HV

Provozní

Finanční

Mimořádný

Celkový

Cash flow = Tok peněz v podniku

- vyjadřuje reálný pohyb peněz v podniku

= rozdíl mezi příjmy a výdaji peněžních prostředků firmy

sleduje:

- a) stav peněžních prostředků firmy na počátku a na konci účetního období
- b) objem vytvořených peněžních prostředků a objem použitých peněžních prostředků za účetní období
- c) kde byly prostředky vytvořeny a jak byly využity

Výkaz Cashflow je zpracováván při účetní uzávěrce.

Náležitosti fin řízení toku peněz

1. Finanční plánování (Kde a jak můžu sehnat peníze)
2. Správné řízení daní(Odvádět daně podle zákona)
3. Udržovat dobré vztahy s bankami a investory
4. Péče o firemní fin. Prostředky
5. Plánování a rozpočty ná, vý a zisku jednotlivých firemních činností.

- Výpočet CF: zisk (po zdanění)

+ odpisy

+ jiné náklady (příděl do fondů)

- výnosy (čerpání rezervního fondu)

+ úbytek pohledávek

- přírůstek pohledávek

+ úbytek zásob

- přírůstek zásob

+ přírůstek závazků (bez úvěru)

- úbytek závazků (bez úvěru)

A CF z provozní činnosti

+ úbytek DHM ve vstupní ceně

- přírůstek DHM ve vstupní ceně

+ prodej - cenné papíry

- nákup - cenné papíry

B CF z investiční činnosti

- finanční výdaje

+ finanční příjmy

C CF z finanční činnosti

- celkový CF = A + B + C

Ukazatele finanční analýzy

Finanční analýza

Se provádí pomocí soustavy ukazatelů. Ukazatel je poměr údajů, které jsou vypočítány za srovnatelné nebo stejné období.

Dělení ukazatelů

a) Stavové

- Zdrojem pro výpočet je rozvaha a ukazují stav dané veličiny k určitému datu.

b) Tokové

- Údaje z výkazu zisku a ztrát charakterizují činnosti za určité období.

Typy finančních analýz

- a) Ukazatelé rentability
- b) Ukazatele likvidity
- c) Ukazatele zadluženosti
- d) Ukazatele aktivity
- e) Ukazatele produktivity

Rentabilita

Je ekonomický ukazatel výnosnosti efektivnosti hospodaření. Je to vyjádření výsledku hospodaření určitého základu.

Ukazatele rentability

ROE (return of equity) – Návratnost vlastního kapitálu

ROA (return of assets) – Návratnost jmění

ROI (return of investment) – Návratnost investice

ROE = čistý zisk

Zk - Prioritní akcie

ROA = čistý zisk

aktiva

ROI = čistý zisk

vložený kapitál

1.) Rentabilita celkového kapitálu

- Vyjadřuje kolik Kč zisku ročně získáme z jedné koruny celkového kapitálu.

RK = Zisk___

Cel kap

2.) Rentabilita vlastního kapitálu

- Vyjadřuje kolik Kč zisku ročně získáme z jedné Kč vlastního kapitálu.

RK = zisk

Vlastní kap

3.) Rentabilita tržeb

Udává kolik Kč zisku ročně přinese 1 Kč tržeb.

RT = zisk

tržby

4.) Rentabilita nákladů

- Vyjadřuje kolik Kč zisku získáme z 1 Kč vložené do nákladů. (Jak se ná podílejí na tvorbě zisku)

R ná = zisk

ná

Likvidita = Schopnost platit teď hned okamžitě.

Dělení : Okamžitá likvidita = likvidita 1. stupně

Pohotová likvidita = likvidita 2. stupně

Běžná likvidita = likvidita 3. stupně

1. Okamžitá likvidita = KtD fin majetek

KtD závazky

Likvidita firmy je zajištěna jestliže hodnota finančního majetku činí alespoň 60% hodnoty krátkodobých závazků.

2. Pohotová likvidita = Fin maj + ktd pohledávky

KtD závazky

Udává jak velká část krátkodobých závazků může být uhrazena fin majetkem a krátkodobými pohledávkami.

3. Běžná likvidita = Oběžná aktiva

KtD závazky

Udává kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky.

Běžná likvidita ukazuje do jaké míry pokrývá podnik krátkodobé závazky aktivy, které lze převést na peníze.

Ukazatele zadluženosti

a) Zadluženost - Vyjadřuje podíl cizích zdrojů na majetku

=

Celkové závazky

Celková aktiva

b) Podíl vlastního kapitálu

Vyjadřuje jaký je poměr vlastních a cizích zdrojů krytí na majetku.

PVK = vlastní kap

Cizí kap

c) Doba splácení dluhu

Stanoví za kolik let bychom naše závazky splatili fin zdroji před zdaněním.

$$\text{DSD} = \frac{\text{závazky cel} - \text{finanční majetek}}{\text{Výsledek hospo pře zdaněním} + \text{odpisy}}$$

Výsledek hospo pře zdaněním + odpisy

d) úrokové krytí

= kolikrát roční zisk převyšuje roční úroky

$$= \frac{\text{roční čistý zisk}}{\text{roční úroky z úvěrů}}$$

roční úroky z úvěrů

Ukazatele aktivity

Pomocí ukazatelů aktivity zjišťujeme jak firma využívá svá aktiva a jak efektivně hospodaří s majetkem.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby} * 365}{\text{tržby}}$$

tržby

15 - 20 dní optimální doba zásob obratu

Doba obratu pohledávek = Pohledávky

Tržby /365

Výsledkem je doba od okamžiku prodeje do okamžiku obdržení platby od odběratelů.

Čím vyšší hodnota tím delší je doba splatnosti pohledávek tím vyšší je potřeba úvěrů a tím vyšší mám náklady.

Ukazatelé produktivity práce

1. výstupy/vstupy
2. výkony(tržby)/počet pracovníků

Měření PP v hotelnictví je komplikované z důvodu velkého množství vstupů a výstupů

Ukazatelé PP:

1. naturální jednotky (počet vyrobených jídel, počet uklizených pokojů,..)
2. finanční/hodnotové (tržby za poskytnuté služby)
3. časové (čas potřebný k výrobě jednoho pokrmu, k uklizení jednoho pokoje,...)

Výstupy = tržba, zisk

Vstupy = zdroje použité pro vytvoření produktu a služby

Činitelé ovlivňující PP a její zvyšování:

1. **pracovní a provozní podmínky** (různý stupeň automatizace a mechanizace, velikost výrobních a obytných ploch, vnitřní komunikace...)
2. **organizace práce** (schopnost managementu, rozmístění pracovníků, efektivní využití pracovní doby)
3. **způsob prodeje** (různé pracovní postupy, systémy obsluhy,..)
4. **kvalifikace** (způsobilost vykonávat dané práce, přesnost, dovednost, návyky, zkušenosti,)
5. **motivace pracovníků** (odměňování, kariérní růst,..)
6. **frekvence hostů** (ovlivňuje výši tržeb)
7. **struktura tržeb** (tržby za ubytování, za prodaná jídla prodané zboží,...)
8. **rozšiřování výrobního sortimentu**
9. **kvalita a stupeň opracovaných surovin** (ovlivňuje produktivitu práce při přípravě jídel)
10. **ceny** (rozdílné ceny za tytéž služby)
11. **využití moderní výpočetní techniky** (snižuje potřebu živé práce, dostatek informací k řízení, zvyšování výkonů)

Měření produktivity práce

= pro zjištění PP je důležitý správný výběr ukazatelů

1. naturální ukazatele
2. časové
3. finanční ukazatelé

1) Produktivita práce:

- efektivnost

- vyjadřuje účinnost vynakládané lidské práce na jednotku výkonu

1) v naturálních jednotkách

2) ve finančních jednotkách

3) časová - kolik času je potřeba k výrobě 1 jídla nebo kolik času je potřeba k uklizení 1 pokoje